

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/132/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3807205692
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Vrtochová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3807205692.3

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Vrtochovej a sudcov JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Denisa Vékonyho v spore žalobcov 1/ Mgr. G. K., bytom M. XX, K. a 2/ JUDr. R. N. - správca konkurznej podstaty úpadcu AFP trade s.r.o. „v konkurze“, so sídlom Mikulášska 1, Bratislava, IČO 35 861 452, kancelária správcu: nám. SNP 23, Bratislava proti žalovanému Kúpele Bojnice, a.s., so sídlom Bojnice, IČO 31 638 694, právne zastúpenému JUDr. Ctiborom Stachom, so sídlom AK Košovská cesta 1, Prievidza, o zaplatenie 22.364,97 eur s prísl., na odvolanie žalobcu 2/ proti uzneseniu Okresného súdu v Prievidzi č.k. 16C/107/2007-362 zo dňa 16. marca 2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie vo vzťahu k žalobcovi 2/ **z r u š u j e** a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie konanie zastavil a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi 1/ v rozsahu 100 % s poukazom na ust. § 144, § 145 ods. 1, § 161 ods. 1 a 2, § 262 ods. 1, § 251, § 256 ods. 1 CSP. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobou podanou na tamojší súd dňa 16.05.2007 sa pôvodný žalobca FACTUM trade, s.r.o. domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 22.364,97 eur (673 767 Sk) s prísl. titulom škody, ktorá bola žalovanému vyúčtovaná faktúrou č. 14126 zo dňa 14.12.2006. Uznesením č.k. 16C/107/2007-144 zo dňa 26.11.2009 súd pripustil, aby na miesto doterajšieho žalobcu FACTUM trade, s.r.o. vstúpila do konania Mgr. G. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XX, XXX XX K., na ktorú bola pohľadávka, ktorá je predmetom tohto konania postúpená. Uznesením č.k. 16C/107/2007-269 zo dňa 12.12.2012 súd pripustil vstup ďalšieho subjektu na strane žalobcu ako žalobcu 2/, a to JUDr. Juraja Puskailera, správcu konkurznej podstaty úpadcu AFP trade, s.r.o., so sídlom Páričkova 18, Bratislava. Návrh na pripustenie žalobcu 2/ bol odôvodnený skutočnosťou, že žalovaný spochybnil platnosť Zmluvy o postúpení pohľadávky, na základe ktorej prešla pohľadávka uplatňovaná v tomto konaní z právnych predchodcov FACTUM trade, s.r.o. a AFP trade, s.r.o. na žalobkyňu Mgr. G. K.. Žalobca 2/ žiadal o pripustenie do konania z dôvodu opatrnosti pre prípad, že Okresný súd BA I. v konaní 4C/42/2010 dospeje k záveru, že zmluva o postúpení predmetnej pohľadávky je neplatná a vlastníkom predmetnej pohľadávky bude jej právny predchodca AFP trade, s.r.o. v konkurze, za ktorého je ohľadom majetku podliehajúceho konkurzu oprávnený konať správca konkurznej podstaty. Správcom konkurznej podstaty úpadcu AFP trade s.r.o. sa stal s účinnosťou od 11.08.2016 na základe uznesenia Okresného súdu Bratislava I. č.k. 3K/35/2006-498 zo dňa 02.08.2016 JUDr. Tomáš Vaňo, súd preto ďalej pokračoval v konaní s ním. Žalobkyňa 1/ zobrala dňa 17.04.2014 žalobcu v celom rozsahu späť. Súd za súčinnosti Okresného súdu Bratislava I. zistil, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava I. č.k. 4C/42/2010-38 zo dňa 15.04.2013 súd návrh na určenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky uzatvorenej dňa 02.02.2007 medzi AFT trade, s.r.o. a Factum trade, s.r.o., ktorej predmetom bolo postúpenie pohľadávky voči dlžníkovi Kúpele Bojnice, a.s. vo výške 673.767,- Sk, zamietol. Postúpenie dotknutej pohľadávky tak ďalej nie je sporné. Čo sa týka spätvzatia žaloby žalobkyňou 1/ súd konanie voči nej zastavil. Vzhľadom na skutočnosť, že súd v priebehu konania zistil, že žalobca 2/ nemá v konaní aktívnu vecnú legitimáciu, nakoľko platne postúpil pohľadávku na žalobkyňu

1/, ktorá v celom rozsahu zobrala žalobu späť a nedostatok takejto legitímácie je neodstrániteľnou vadou konania, ktorú pri ďalšom pokračovaní konania (ktoré vzhľadom na konkurz úpadcu je v nedohľadne) nemožno zhojiť, súd v nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti s ohľadom aj na hospodárnosť konania zastavil konanie aj vo vzťahu k žalobcovi 2/. Pri posudzovaní nároku na náhradu trov konania vychádzal súd zo skutočnosti, že žalobca 1/ ako jediný procesne legitimovaný subjekt v danom konaní procesne zaviniel zastavenie konania tým, že žalobcu vzal späť. Súd preto priznal nárok na náhradu trov konania protistrane v rozsahu 100 %.

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca 2/ z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a), b) a h) CSP. Namietal, že oprávnenie úpadcu nakladať s majetkom podliehajúcim konkurzu a oprávnenie konať za úpadcu vo veciach týkajúcich sa tohto majetku vyhlásením konkurzu prešlo na žalobcu, žalobca pritom koná v mene a na účet úpadcu AFP trade, s.r.o. (§ 44 ods. 1 ZKR). Konkurz na majetok úpadcu AFP trade s.r.o. bol vyhlásený uznesením Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 01.02.2007, sp.zn. 3K/35/2006-87. Predmetná pohľadávka je dodnes riadne zapísaná do súpisu majetku úpadcu AFP trade s.r.o. Konanie sp.zn. 16C/107/2007 je teda konaním o majetku, ktorý podlieha konkurzu úpadcu AFP trade s.r.o. a v zmysle § 47 ZKR bolo a dodnes je ex lege prerušené. Súhlas správcu konkurznej podstaty s pokračovaním konania v zmysle § 47 ods. 3 ZKR nikdy nebol udelený a preto v konaní ani nie je možné pokračovať. Neudelenie súhlasu je zákonnou prekážkou, ktorá bráni jeho pokračovaniu. Tento stav trvá až do doby, kedy zaniknú účinky vyhlásenia konkurzu, alebo do doby kedy správca zmení svoj postoj a rozhodne sa súhlas udeliť. V tejto súvislosti poukázal na Nález Ústavného súdu SR, č.k. I. ÚS 393/2012-33 zo dňa 12.12.2012 podľa ktorého je ústavný súd názoru, že konkurzný správca ako dominus litis mohol jediný iniciovať pokračovanie v konaní, k čomu však v predmetnom konaní (ktoré v náleze posudzoval) nikdy nedošlo. Naopak - práve žalobkyňa 1/ Mgr. G. K. nie je legitimovaná v danom spore, nakoľko sa jedná o spor ohľadom majetku patriaceho úpadcovi a podliehajúceho konkurzu a priamo zo zákona je v súdnych konaniach týkajúcich sa majetku konkurzu potrebné konať výlučne so správcom konkurznej podstaty. Z ustanovení ZKR je teda zrejmé, že vo všetkých prípadoch (teda aj v prípade ak konanie začalo pred vyhlásením konkurzu, aj v prípade ak začalo po vyhlásení konkurzu) je účastníkom súdneho konania správca, alebo konanie ďalej neprebíha a je ex lege prerušené. K udeleniu súhlasu s pokračovaním konania nedošlo ani v tomto konaní sp.zn. 16C/107/2007. Neudelenie súhlasu s pokračovaním zo strany správcu však v žiadnom prípade neznamená, že berie žalobu späť. Konanie je ex lege prerušené a zostáva v tom štádiu, v ktorom došlo k jeho prerušeniu a súd už nevykonáva žiadne ďalšie úkony. Pokiaľ žalobkyňa 1/ vzala žalobný návrh späť, je to jej právo, súd konanie s ňou zastavil. Žalobca 2/, teda správca konkurznej podstaty však svoj žalobný návrh nikdy nevzal späť a ani neudelil súhlas s pokračovaním konania. Súd nemôže rozhodnúť o zastavení konania, pretože späťvzatie žalobného návrhu zo strany tohto účastníka absentuje. Navyše v ex lege prerušenom konaní sa nevykonávajú žiadne úkony. Súd nemohol pristúpiť k zastaveniu konania ani na základe úvahy o tom, že žalobca 2/ údajne nie je aktívne legitimovaný, pretože otázka aktívnej legitímácie sa posudzuje v konaní vo veci samej. Navyše súd aktívnu legitímáciu posúdil ešte aj nesprávne. Pasívna a aktívna legitímácia vo veciach sporov týkajúcich sa konkurznej podstaty prináleží vždy osobe správcu konkurznej podstaty dotknutého úpadcu. Kým je pohľadávka spísaná v konkurznej podstate ako majetok úpadcu, legitimovaný v konaní o nej je len správca dotknutého úpadcu - čo je žalobca 2/. Súd nielenže nebol oprávnený posudzovať legitímáciu žalobcu 2/ (lebo tým koná vo veci samej v ex lege prerušenom konaní) ale ju ešte aj posúdil nesprávne. Napadnuté rozhodnutie súdu konštatuje, že správca nie je legitimovaný v tomto spore, legitímáciu priznáva len žalobkyňi 1/ Mgr. G. K., ktorá svoj návrh zobrala späť. Aktívnu legitímáciu účastníkov by súd mohol posudzovať v konaní vo veci samej, ak by konanie pokračovalo. Keďže však konanie je ex lege prerušené, súd by v ňom mohol pokračovať len ak by bol daný súhlas správcu s pokračovaním konania (ktorý daný nebol). A v prípade udelenia súhlasu zo strany správcu potom podľa § 47 ods. 1 platí: „správca sa podaním návrhu na pokračovanie v konaní stáva účastníkom konania“ a teda znovu zákon hovorí o tom, že legitimovaný v konaní na súde je správca. Žalobca 2/ bol teda riadne legitimovaný žalobcom, ktorý na svojom žalobnom návrhu trval. Nikdy nezobral svoj žalobný návrh späť. Na zastavenie konania voči nemu tak neboli splnené procesné podmienky. Súd zároveň odňal práva správcovi konkurznej podstaty konať pred súdom a v budúcnosti iniciovať pokračovanie prerušeného konania spôsobené zastavením konania - hoci správca ako žalobca nikdy nezobral svoj žalobný návrh späť, čím nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. „Prerušenie konania v dôsledku vyhlásenia konkurzu nastáva zo zákona. Preto netreba o ich prerušení vydávať rozhodnutie - príslušný orgán len ďalej nekoná. Prípadné rozhodnutie vydané v konaniach prerušených zo zákona potom nemajú právne účinky; ide o nulité

(zdanlivé) rozhodnutia.“ (Pospíšil, Branislav: Zákon o konkurze a reštrukturalizácii s komentárom. Žilina, 2005, str. 181). Na záver navrhol, aby odvolací súd v ex lege prerušenom konaní nepokračoval, nakoľko napadnuté uznesenie je nulitným (zdanlivým) rozhodnutím a nemá žiadne právne účinky. V prípade ak sa odvolací súd nestotožní s týmto názorom a bude pokračovať v konaní, navrhuje, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil.

3. Žalovaný sa v písomnom vyjadrení stotožnil s napadnutým uznesením. Rozoberanie argumentácie žalobcu považoval za zbytočné a zdôvodnenie stanoviska žalobcu vyhodnotil ako neprehľadné. Na záver navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu potvrdil a priznal žalovanému náhradu trov konania.

4. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec na podklade podaného odvolania podľa § 379 a 380 ods. 1 a 2 CSP spojení s § 470 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné vo vzťahu k žalobcovi 2/ podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Rozhodnutie súdu prvej inštancie nebolo žalobkyňou 1/ napadnuté odvolaním a preto vo vzťahu k nej nadobudlo právoplatnosť a v tomto rozsahu nebolo predmetom prieskumu odvolacieho súdu.

6. Z obsahu spisu vyplýva, že pôvodný žalobca FACTUM trade, s.r.o. sa žalobou podanou dňa 16.05.2007 domáhal voči žalovanému zaplata sumy 22.364,97 eur (673.767 Sk) s prísl. titulom náhrady škody, ktorá bola žalovanému vyúčtovaná faktúrou č. 14126 zo dňa 14.12.2006. Súd prvej inštancie uznesením č.k. 16C/107/2007-144 zo dňa 26.11.2009 pripustil, aby na miesto doterajšieho žalobcu FACTUM trade, s.r.o. vstúpila do konania Mgr. G. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XX, XXX XX K., na ktorú bola pohľadávka, ktorá je predmetom tohto konania, postúpená. Uznesením č.k. 16C/107/2007-269 zo dňa 12.12.2012 súd prvej inštancie tiež pripustil vstup ďalšieho subjektu na strane žalobcu ako žalobcu 2/ a to JUDr. Juraja Puskailera, správcu konkurznej podstaty úpadcu AFP trade, s.r.o., so sídlom Páričkova 18, Bratislava. Správcou konkurznej podstaty úpadcu AFP trade s.r.o. sa stal s účinnosťou od 11.08.2016 na základe uznesenia Okresného súdu Bratislava I. č.k. 3K/35/2006-498 zo dňa 02.08.2016 JUDr. Tomáš Vaňo, súd preto ďalej pokračoval v konaní s ním. Žalobkyňa 1/ zobrala dňa 17.04.2014 žalobu v celom rozsahu späť. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením konanie voči žalobkyňi 1/ zastavil. Zároveň vzhľadom na skutočnosť, že súd prvej inštancie v priebehu konania zistil, že žalobca 2/ nemá v konaní aktívnu vecnú legitímáciu, nakoľko platne postúpil pohľadávku na žalobkyňu 1/, ktorá v celom rozsahu zobrala žalobu späť a nedostatok takejto legitímácie je neodstrániteľnou vadou konania, ktorú pri ďalšom pokračovaní konania nemožno zhojiť, v nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti s ohľadom aj na hospodárnosť konania zastavil konanie aj vo vzťahu k žalobcovi 2/.

7. Podľa § 161 ods. 1 až 3 CSP ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky"). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý možno odstrániť, súd urobí vhodné opatrenia na jeho odstránenie. Pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodarí nedostatok procesnej podmienky odstrániť, súd konanie zastaví.

8. Podľa § 47 ods. 1 zák. č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii účinného v čase začatia konkurzného konania (ďalej aj „ZKR“) ak tento zákon neustanovuje inak, vyhlásením konkurzu sa prerušujú všetky súdne a iné konania, ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho úpadcovi. Lehoty v týchto konaniach ustanovené alebo určené počas prerušenia týchto konaní neplynú. Na účastníkov konania, ktorí vystupujú na strane úpadcu, prerušenie konania pôsobí, len ak ide o nerozlučné spoločenstvo alebo o intervenciu.

9. Podľa § 47 ods. 4 ZKR súdne a iné konania, ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho úpadcovi, možno po vyhlásení konkurzu začať len na návrh správcu, návrhom podaným voči správcovi v súlade s týmto zákonom alebo z podnetu orgánu príslušného na konanie, pričom účastníkom konania namiesto úpadcu je správca.

10. Podľa § 92 ods. 1 O.s.p. účinného do 30.06.2016 na návrh účastníka môže súd pripustiť, aby do konania vstúpil ďalší účastník. Súhlas toho, kto má takto do konania vstúpiť, je potrebný, ak má vystupovať na strane navrhovateľa.

11. V prvom rade odvolací súd uvádza, že nie je zrejmé z akého dôvodu súd prvej inštancie zastavil konanie vo vzťahu k žalobcovi 2/. Konštatovanie súdu prvej inštancie, že žalobca 2/ postúpil pohľadávku žalobkyni 1/ pritom nevyplýva z obsahu súdneho spisu a ani sa v spise nenachádza rozhodnutie súdu prvej inštancie o zmene účastníka konania. Teda toto konštatovanie odvolací súd považuje za absurdné a nemajúce oporu v zistených skutočnostiach.

12. Ďalej odvolací súd uvádza, že pokiaľ súd prvej inštancie citoval v napadnutom uznesení ust. § 161 CSP a na základe jeho názoru uviedol, že posudzovanie aktívnej vecnej legitímácie je procesná podmienka a podľa neho táto je v danom prípade neodstrániteľná, odvolací súd uvádza, že súd až vo veci samej rozhoduje a posudzuje či strana sporu je aktívne/pasívne vecne legitimovaná. Vecná legitímácia vyjadruje postavenie účastníka konania v hmotnoprávnom vzťahu (niekedy aj v procesnoprávnom vzťahu), ktoré v konečnom dôsledku vedie k úspechu alebo neúspechu v konaní. Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd žalobe vyhovie len vtedy, ak žalobca (aktívne legitimovaný) žaluje osobu (pasívne legitimovanú), ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti. Ak sa to v konaní nedokáže, súd žalobu zamietne so záverom o nedostatku vecnej legitímácie žalobcu alebo žalovaného bez ohľadu na prípadné zistenie, že nositeľom vecnej legitímácie je iný subjekt.

13. Vzhľadom na uvedené právne závery z ktorých vyplýva, že vecná legitímácia strán sporu je otázkou skúmanou a rozhodovanou v merite veci a nie otázkou neodstrániteľnej procesnej podmienky s následkom vedúcim k zastaveniu konania tak, ako k tomu pristúpil súd prvej inštancie, odvolací súd vo vzťahu k žalobcovi 2/ zrušil napadnuté rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

14. Záverom odvolací súd pre potreby ďalšieho konania poznamenáva, že predmetné konanie nie je zo zákona prerušené, nakoľko tým, že po vyhlásení konkurzu dal na návrh žalobkyne 1/ súhlas JUDr. Juraj Puskaier, správca konkurznej podstaty úpadcu AFP trade, s.r.o., so sídlom Páričkova 18, Bratislava so vstupom do konania ako žalobca 2/ (č.l. 268) podľa vtedy platného a účinného ust. § 92 ods. 1 O.s.p., o ktorom bolo rozhodnuté uznesením Okresného súdu Prievidza č.k. 16C/107/2007-269 zo dňa 12.12.2012 tak, že ho pripustil do konania na stranu žalobcu (žalobkyne 1/), znamená, že v zmysle § 47 ods. 4 ZKR akoby správca po vyhlásení konkurzu podal žalobu sám. Nový správca konkurznej podstaty JUDr. Tomáš Vaňo je preto povinný akceptovať právny stav, ktorý bol v čase jeho ustanovenia do funkcie uznesením Okresného súdu Bratislava I. č.k. 3K/35/2006-498 zo dňa 02.08.2016 s účinnosťou od 11.08.2016 a preto bude úlohou súdu prvej inštancie pokračovať v konaní.

15. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).